

LIETUVOS BANKO FINANSŲ RINKOS PRIEŽIŪROS TARNYBOS DIREKTORIUS

SPRENDIMAS DĖL CIRKULIARO NETVIRTINIMO IR LIETUVOS BANKO REIKALAVIMO PAKEISTI OFICIALAUS SIŪLYMO KAINĄ

2021 m. gegužės 24 d. Nr. V 2021/(34.3.E-3400)-419-96
Vilnius

Lietuvos banko Finansų rinkos priežiūros tarnybos direktorė, atsižvelgdama į 2021 m. kovo 10 d. SEKENORA HOLDINGS LIMITED (juridinio asmens kodas HE371000; registruotos buveinės adresas: 32 *Kritis street, Papachristoforou Building, 4th floor, 3087 Limassol, Kipro Respublika*) prašymą patvirtinti oficialaus siūlymo, siekiant išbraukti AB „Snaigė“ akcijas iš prekybos AB *Nasdaq Vilnius* reguliuojamoje rinkoje, cirkuliarą (toliau – Prašymas) ir papildomai pareikalautą informaciją ir dokumentus, išnagrinėjo pateiktą Prašymą ir su juo susijusius dokumentus ir nustatė:

1. Teisinis reguliavimas

Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo (toliau – VPĮ) 33 straipsnio 6 dalyje nurodyta, kad oficialiems siūlymams, kuriais siekiama išbraukti akcijas iš prekybos reguliuojamoje rinkoje, *mutatis mutandis* taikomos privalomą oficialų siūlymą reglamentuojančios nuostatos. Šio straipsnio tikslais balsų ribos peržengimo diena laikoma pranešimo apie ketinimą išbraukti akcijas iš prekybos Lietuvos Respublikoje veikiančioje reguliuojamoje rinkoje paskelbimo diena.

VPĮ 29 straipsnis reglamentuoja privalomo oficialaus siūlymo kainos nustatymą. Šio straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad privalomo oficialaus siūlymo kaina turi būti teisinga. VPĮ 29 straipsnio 2 dalies 5 punkte nustatyta, kad priežiūros institucija turi teisę reikalauti pakeisti privalomo oficialaus siūlymo kainą, kai dėl kitų svarbių aplinkybių kyla pagrįstų įtarimų, kad siūloma kaina yra neteisinga. VPĮ 29 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad, reikalaudama pakeisti privalomo oficialaus siūlymo kainą, priežiūros institucija atsižvelgia į vidutinę svertinę 6 mėnesių laikotarpio iki VPĮ 26 straipsnio 1 dalyje nurodytos balsų ribos peržengimo dienos vertybinių popierių rinkos kainą reguliuojamoje rinkoje ir daugiašalėje prekybos sistemoje, likvidacinę bendrovės vertę, kitus objektyvius analizuojant finansus plačiai taikomus vertinimo kriterijus.

VPĮ 34 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodyta, kad priežiūros institucija prižiūri, kaip laikomasi Oficialaus siūlymo skyriaus nuostatų, kai oficialus siūlymas teikiamas dėl Lietuvos Respublikoje įsteigtos bendrovės vertybinių popierių, kuriais leista prekiauti Lietuvos Respublikoje veikiančioje reguliuojamoje rinkoje. VPĮ 37 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatyta priežiūros institucijos funkcija ir pareiga – tvirtinti oficialių siūlymų cirkuliarus.

2. Nustatytos faktinės aplinkybės ir jas pagrindžiantys įrodymai

Lietuvos bankas įvertino Prašymą ir kartu su juo pateiktus dokumentus, kuriais siekiama patvirtinti oficialaus siūlymo kainą 0,25 Eur (dvidešimt penki centai) už vieną AB „Snaigė“ akciją. Oficialaus siūlymo teikėjas nurodė, kad, vadovaujantis VPĮ 33 straipsnio 6 dalimi ir 29 straipsnio 1 dalies 1 punktu, nustatant oficialaus siūlymo kainą turi būti remiamasi vidutine svertine AB „Snaigė“ (toliau – ir Bendrovė) akcijų rinkos kaina, buvusia AB *Nasdaq Vilnius* laikotarpiu nuo 2020 m. liepos 18 d. iki 2021 m. sausio 17 d., kuri yra lygi 0,183 Eur. Tačiau oficialaus siūlymo teikėjas nusprendė už superkamas Bendrovės akcijas mokėti didesnę kainą – 0,25 Eur (dvidešimt penki centai) už vieną Bendrovės akciją.

Išnagrinėjęs gautus dokumentus ir kitą priežiūros tikslais gautą bei viešai prieinamą informaciją, Lietuvos bankas nustatė, kad oficialaus siūlymo teikėjo Prašyme ir kartu su juo

pateiktame oficialaus siūlymo cirkuliare nurodyta 0,25 Eur oficialaus siūlymo kaina nėra teisinga dėl toliau išvardytų argumentų:

1. *Dėl vidutinės svertinės rinkos kainos.* Nustatant oficialaus siūlymo kainą vidutine svertine AB „Snaigė“ akcijų rinkos kaina, buvusia AB Nasdaq Vilnius laikotarpiu nuo 2020 m. liepos 18 d. iki 2021 m. sausio 17 d., negali būti remiamasi (VPĮ 29 str. 4 d. 1 p.), nes nuo 2012 m. kontroliuojančių akcininkų naudai, pažeidžiant pačios Bendrovės ir jos smulkiųjų akcininkų interesus¹, priimti sprendimai ilgą laiką darė neigiamą įtaką Bendrovės vertei reguliuojamoje rinkoje, investicijų į AB „Snaigė“ akcijas patrauklumui ir patikimumui:

1.1. nuo 2012 m. vidurio AB „Snaigė“ pradėjo teikti paskolas su kontroliuojančiais akcininkais susijusioms bendrovėms. Ilgą laiką nė viena paskolos dalis nebuvo gražinama, paskolų sumos buvo nuolat didinamos, paskolų gražinimo terminai nuolat pratęsimi, palūkanos nemokamos sutartyse nustatant, kad palūkanos turi būti sumokamos kartu su gražinama paskola. Be to, paskolų sutartyse prievolių įvykdymo užtikrinimo Bendrovei paskolų negražinimo atveju nebuvo numatyta. Vėliau su kontroliuojančiais akcininkais susijusioms bendrovėms, kurioms buvo pradėtos nemokumo (bankroto) procedūros, suteiktas paskolas ir jų gražinimą perėmė vienas iš dabartinių SEKENORA HOLDINGS LIMITED akcininkų. Oficialaus siūlymo teikėjo pateiktais duomenimis, Bendrovei yra negražinta 8,4 mln. Eur. Ši suma nėra įtraukta į AB „Snaigė“ finansines ataskaitas, nes šiai sumai apskaitos tikslais yra pripažintas vertės sumažėjimas, tačiau skola nėra nurašyta ir turi būti gražinta. Be to, Bendrovė su kontroliuojančiais akcininkais susijusių bendrovių naudai iš banko yra paėmusi paskolą², už kurią iš Bendrovės lėšų mokamos palūkanos. Šios Bendrovės paskolos lėšos nėra naudojamos Bendrovės vertei ir visų akcininkų naudai didinti, o kontroliuojantis akcininkas gautus pinigus gali naudoti išskirtinai savo reikmėms ir iš to turėti turčinės naudos;

1.2. 2016 m. Bendrovės sukaupti nuostoliai buvo padengti nesilaikant teisės aktų reikalavimų (Akcininkų bendrovių įstatymo) ir pažeidžiant taikomus apskaitos standartus, todėl, taip pat nesilaikant teisės aktų reikalavimų, 2017 m. visuotiniame akcininkų susirinkime priimtas sprendimas išmokėti dividendus³. Nors dividendai buvo išmokėti visiems, tai yra ir smulkiems Bendrovės akcininkams, tai nepaneigia fakto, kad kontroliuojantis akcininkas, pasinaudodamas įtaka, per Bendrovės valdymo organus neteisėtai siekė gauti Bendrovės pelno dalį;

1.3. Lietuvos bankas, atlikęs 2015 m. ir 2016 m. AB „Snaigė“ metinių finansinių ataskaitų patikrinimus, nustatė pažeidimų, susijusių su minėtų įvykių (šio sprendimo 1.1 ir 1.2 papunkčiai) nurodymu finansinėse ataskaitose, ir kitų tarptautinių apskaitos standartų pažeidimų;

1.4. nuo 2013 m. iki 2020 m. (t. y. už 2012–2019 m. finansinius metus) AB „Snaigė“ investuotojams viešai skelbė tarptautinių apskaitos standartų reikalavimų neatitinkančias metines finansines ataskaitas, dėl kurių nepriklausomi auditoriai buvo pateikę sąlygines auditoriaus išvadas⁴.

2. *Dėl likvidacinės bendrovės vertės.* VPĮ 29 straipsnio 4 dalies 2 punkte nurodytas kriterijus – likvidacinė vertė, šiuo atveju netaikytinas, nes AB „Snaigė“ nėra bankrutuojanti ar sunkumų patirianti bendrovė, kurią reikia gelbėti (įprastai į likvidacinę vertę atsižvelgiama tik tada, kai bendrovė yra bankrutuojanti ar likviduojama).

3. *Dėl kitų objektyvių analizuojant finansus plačiai taikomų vertinimo kriterijų.* Lietuvos bankas, vertindamas oficialaus siūlymo teikėjo siūlomos oficialaus siūlymo, kuriuo siekiama išbraukti AB „Snaigė“ akcijas iš prekybos AB Nasdaq Vilnius reguliuojamoje rinkoje, kainos teisingumą, atsižvelgia ir į kitus objektyvius analizuojant finansus plačiai taikomus vertinimo kriterijus (VPĮ 29 str. 4 d. 3 p.). Remiantis Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymo 5 straipsnio 1 dalimi, turto arba verslo vertė nustatoma, be kita ko, vadovaujantis rinkos ekonomikos logika ir kriterijais, rinkos ir ekonominių sąlygų tyrimų ir stebėjimų rezultatais, laikantis teisingumo, protingumo, sąžiningumo principų, taikant teisėtų, pagrįstų lūkesčių ir interesų, apdairumo ir atsargumo kriterijus, kurių taikymas nurodytas Turto ir verslo vertinimo metodikoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos finansų ministro 2012 m. balandžio 27 d. įsakymu Nr. 1K-159 „Dėl Turto ir verslo vertinimo metodikos patvirtinimo“ (toliau – Turto ir verslo vertinimo metodika).

Atsižvelgiant į šiuos principus ir kriterijus, Lietuvos banko vertinimu, iš SEKENORA

¹ <https://view.news.eu.nasdaq.com/view?id=b72e6b74f5a97a2862f8ed738171b8db9&lang=lt>

² <https://view.news.eu.nasdaq.com/view?id=bd9dfbf995fee65f7abed8064b4db6460&lang=lt>

³ LVAT 2020 m. balandžio 1 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-713-415/2020.

⁴ <https://nasdaqbaltic.com/statistics/lt/instrument/LT0000109274/reports?>

HOLDINGS LIMITED akcininko gautinos sumos įvertinimas atitiktų teisingumo ir sąžiningumo principus, investuotojų teisėtus, pagrįstus lūkesčius ir interesus. Tuo vadovaujantis, iš SEKENORA HOLDINGS LIMITED akcininko gautina suma yra svarbi aplinkybė, kuri turi būti įvertinta nustatant teisingą oficialaus siūlymo kainą, nesvarbu, kokiais kriterijais ir (ar) metodais remiantis ji būtų nustatoma.

Remiantis turto ir verslo vertinimą reglamentuojančiuose teisės aktuose nurodytais kriterijais ir atsižvelgiant į Turto ir verslo vertinimo metodikoje detalizuotus verslo vertinimo metodus⁵, yra pagrindo teigti, kad, kompleksiskai vertinant 2020 m. metinių AB „Snaigė“ finansinių ataskaitų duomenis ir iš SEKENORA HOLDINGS LIMITED akcininko gautiną sumą, AB „Snaigė“ vienos akcijos buhalterinė vertė, apskaičiuota taip, kaip nurodyta toliau, gali būti artima Bendrovės akcijų rinkos vertei.

2021 m. balandžio 30 d. visuotiniame akcininkų susirinkime patvirtintos 2020 m. AB „Snaigė“ metinės finansinės ataskaitos⁶. Dėl jų nepriklausomi auditoriai pareiškė besąlyginę nuomonę. 2020 m. metinėse finansinėse ataskaitose nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai pateikti tikraja verte, kurią nustatė nepriklausomi vertintojai. Į 2020 m. metines Bendrovės finansines ataskaitas nėra įtraukta gautina suma iš SEKENORA HOLDINGS LIMITED akcininko, kuris perėmė su kontroliuojančiu akcininku susijusių bendrovių skolą Bendrovei, – 8,4 mln. Eur, nors, kaip nurodyta pirmiau, ši skola nėra nurašyta ir turi būti gražinta, todėl ši svarbi aplinkybė turi būti įvertinta nustatant teisingą oficialaus siūlymo kainą. Iš SEKENORA HOLDINGS LIMITED akcininko gautina suma sudaro 0,2118 Eur vienai akcijai. Remiantis 2020 m. metinių AB „Snaigė“ finansinių ataskaitų duomenimis⁷ ir papildomai vertinant vienai akcijai tenkančią iš SEKENORA HOLDINGS LIMITED akcininko gautiną sumą (0,2118 Eur), AB „Snaigė“ vienos akcijos buhalterinė vertė 2020 m. gruodžio 31 d. buvo 0,3594 Eur. Atsižvelgus į tai, kad 2020 m. finansinėse ataskaitose nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai yra įvertinti tikraja verte⁸, ir įvertinus į finansines ataskaitas neįtrauktą Bendrovei gražintiną sumą (skolą iš su kontroliuojančiu akcininku susijusių bendrovių, kurią perėmė vienas iš SEKENORA HOLDINGS LIMITED akcininkų), yra pagrindas teigti, kad tokiu būdu nustatyta vienos akcijos buhalterinė vertė gali būti artima Bendrovės akcijų rinkos vertei⁹, jei ji būtų nustatyta vienu iš verslo vertinimo metodų – turto požūrio metodų deriniu¹⁰.

Atsižvelgdama į tai, kad SEKENORA HOLDINGS LIMITED Prašyme ir kartu su juo pateiktame oficialaus siūlymo cirkuliare nurodyta oficialaus siūlymo kainą, įvertinus pirmiau nurodytas faktines aplinkybes, nėra teisinga, ir vadovaudamasi VPĮ 29 straipsnio 2 dalies 5 punktu ir 4 dalimi, 34 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 37 straipsnio 1 dalies 2 punktu ir Lietuvos banko valdybos 2012 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. 03-67 „Dėl tam tikrų su finansų rinkos priežiūra susijusių Lietuvos banko valdybos funkcijų pavidimo vykdymo Lietuvos banko struktūriniais padaliniais“ 2 punktu, n u s p r e n d ž i u:

Netvirtinti cirkuliaro ir reikalauti, kad oficialaus siūlymo teikėjas pakeistų oficialaus siūlymo, kuriuo siekiama išbraukti AB „Snaigė“ akcijas iš prekybos AB *Nasdaq Vilnius* reguliuojamoje rinkoje, kainą taip, kad ji būtų teisinga, t. y. būtų atsižvelgta į objektyvius analizuojant finansus plačiai taikomus vertinimo kriterijus bei įvertinta Bendrovei SEKENORA HOLDINGS LIMITED akcininko negražinta skola.

Sprendimas per vieną mėnesį nuo įteikimo dienos gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Direktorė

Jekaterina Govina

⁵ Turto ir verslo vertinimo metodikos 24 p. ir 108–112 p.

⁶ <https://view.news.eu.nasdaq.com/view?id=b702b6ca4ea3ad72a83a4381e913f207a&lang=lt>

⁷ 2020 m. gruodžio 31 d. AB „Snaigė“ akcijos buhalterinė vertė buvo 0,1476 Eur. Akcijos buhalterinė vertė apskaičiuojama nuosavą kapitalą dalijant iš paprastųjų akcijų skaičiaus.

⁸ Turto ir verslo vertinimo metodikos 24.1 p.

⁹ AB „Snaigė“ buhalterinė vertė, įtraukiant Bendrovei SEKENORA HOLDINGS LIMITED akcininko negražintą skolą, pateikiama kaip indikacinė Bendrovės akcijų rinkos vertė. Nustatyti Bendrovės akcijų rinkos vertę pagal Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymą turi teisę vertintojas, turintis verslo vertintojo kvalifikacijos pažymėjimą.

¹⁰ Turto ir verslo vertinimo metodikos 108–112 p.